

den, at jeg troer, at det er uhenfigtsmæssigt at yttre en Mening som den, at der paa Fæstegodserne ere færre Arbeidere, og at det er besværligere for dem at nedfætte sig der end paa Selveiergodserne, naar man ikke er i Besiddelse af statistiske Data, hvorved man kan godtgjøre, at der virkelig paa Fæstegodserne er et mindre Antal Beboere end paa Selveiergodserne. Jeg kan meget godt forstikke, at jeg har den modsatte Mening af den, det ærede Medlem har opstillet, nemlig at det paa Fæstegodser er langt lettere og prisbilligere at etablere sig, og at der derfor er flere Arbeidsfolk end i mange Selveierdistricter, men jeg vil ikke gjøre en saadan Paastand, thi jeg mangler som han statistiske Data til at godtgjøre den med. Jeg troer, at man feiler, naar man gjør saadanne Paastande uden andre Grunde for sin Paabe-ræelse end Ens egen Erfaring, thi hvad En vil have erfaret paa eet Sted, det kan det meget let hælde, at en Anden har erfaret det Modsatte af paa et andet.

Salbiter: Jeg vil blot tillade mig at gjøre Forsamlingen opmærksom paa, at den ærede Ordfører har her under det sidste Foredrag blot brugt det Udtryk at „udleie“. Leieren er efter det sidste Forslag, der nu stilles til Afstemning, udtryffeligt udelukket; det angaar blot Fæstere. Han har maaffee dermed ogsaa meent Fæstere, men han har udtryffeligt kun sagt Leier; men denne er, som bemærket, her udeladt.

Ordføeren: Jeg skal blot til Dplysning bemærke, at jeg betragtede Fæste som en Udleining paa Livstid, og at jeg derfor har brugt Benævnelser „Udleining“.

Borgen: Det forekommer mig, at den ærede Ordfører har lagt temmelig megen og maaffee for megen Vægt paa hvad han kalder det Unaturlige i, at en Mand ikke skulde kunne have Ret til at bestemme de Contractsforhold ved Udleiningen af sin Eiendom, som han vilde. Det er det imidlertid, naar det angaar Ting af særdeles væsentlig Indflydelse paa den Eiendom, hvorom Taler er, f. Ex. hvorledes Jorden skal behandles eller Sligt. Men det forekommer mig at være for Eieren en temmelig ligegyldig Sag, hvorledes Bærelserne blive benyttede af Leieren, naar forresten Leieren indestaar Eieren

for, af de ved Fratrædelsen overleveres ham i samme Tilstand, som han har modtaget dem. Her i Kjøbenhavn er der ingen Indskrænkning ved Udleiningen, og der er Tusinde af Familier, hvis væsentligste Indtægt det er, atter at udleie de Bærelser, de have leiet, til andre. Naar man derfor vilde gjøre den samme Ret gjældende her, saa seer jeg ikke, hvorledes et stort Antal Familier i Kjøbenhavn kunde bestaae, og jeg antager, at den samme Leilighed til Erhverv maa findes billig ogsaa udenfor Kjøbenhavn. Desuden hvad den ærede Ordfører har anført om visse enkelte Tilfælde, vilde jo ogsaa gjælde, hvad der her i den provisoriske Lov er erkjendt og fremsat som ønskeligt.

Ordføeren: Den ærede Taler, der talte sidst, kan dog umuligt have meent, at det virkelig skulde være Tilfældet, at Eieren i Kjøbenhavn skulde være forpligtede til at taale, at deres Leiere gjorde Fremleie. Dette kan upaatvivleligt ikke være hans Mening; thi det er altfor bekjendt, at mangfoldige Leiecontracter her i Byen indeholde de tydeligste Bepærelser paa det Modsatte. Et andet er det, at Eieren kan tillade, at hans Leiere maae modtage andre Familier i Huset. Jeg har heller aldrig bestridt, at Fæstere og Leiere paa Landet ikke skulde være beføjede til med Eiers Til-ladelse at gjøre Fremleie; men en anden Ret troer jeg ikke der i denne Henseende existerer for Leierne i Kjøbenhavn.

Borgen: Jeg skal blot tillade mig at bemærke, at, saavidt mig er bekjendt, er det overordentlig sjældent Tilfældet, at der ved Leiecontracter gjøres den Betingelse, at det ikke skulde være tilladt at udleie enkelte Bærelser, ja endogsaa den allerførste Deel af den Leilighed, som udleies, til Andre; derimod at leie hele Leiligheden ud til Andre, er Noget, man i Almindelighed betrygger sig imod ved Contracten.

Ordføeren: Jeg skal ikke disputere om, hvor almindeligt eller ikke almindeligt Forbudet er, men kun bemærke, at det er lovligt i Kjøbenhavn at forbyde Fremleie.

S. P. Hansen: Ja, jeg maa ogsaa modstige den ærede Landsktingsmand, som sidder ligeoverfor mig (Borgen), med Hensyn til